

SZPITAL SPECJALISTYCZNY W CHORZOWIE

ul. Zjednoczenia 10, 41-500 Chorzów

NIP: 627 23 23 217, REGON: 271503395, KRS: 0000050560

tel. +48 (32) 346 36 15, fax. +48 (32) 241 47 33

e-mail: sekretariat@sswch.pl

www.sswch.pl

Zarządzenie nr 43/2023 Dyrektora SP ZOZ Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie z dnia 8 maja 2023 r.

w sprawie **Procedury rozkładania i rozdawania leków w Oddziale Psychiatrycznym
Dziennym w SP ZOZ Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie**

Na podstawie:

- *Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017r. poz.1938, z póź.zm),*
- *Ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. z 2022r. poz.1731),*
- *Ustawy o zawodach pielęgniarke i położnej (t.jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 2702 z późn. zmian.),*
- *Ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t. jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 1876 z późn. zmian.),*
- *Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (t. jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 2123 z późn. zmian.),*
- *Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie środków odurzających, substancje psychotropowych, prekursorów kategorii 1 i preparatów zawierających te środków lub substancje (Dz.U. z 2021 poz 166)*

w celu stałego podnoszenia poziomu jakości pracy i zapewnienia bezpieczeństwa pacjentów zarządzam, co następuje:

§1

Wprowadzam Procedurę dotyczącą rozkładania i rozdawania leków doustnych w Oddziale Psychiatrycznym Dziennym w SP ZOZ Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie

§2

Zobowiązuję pracowników Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu do zapoznania się i przestrzegania Procedury.

§3

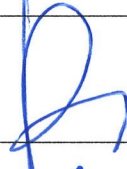
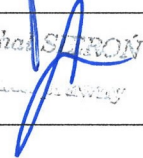
Nadzór nad realizacją Zarządzenia powierzam Zastępcy Dyrektora ds. Lecznictwa.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Szpitala Specjalistycznego
w Chorzowie
Tomasz Pawlak

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Sporządził	Data	Pieczone i Podpis
Paweł Raś Zarządzający Oddziałem Dziennym Psychiatrycznym	2.05. 2023	ODDZIAŁEM PSYCHIATRYCZNYM DZIENNYM dr n. med. PAWEŁ RAŚ lekarz specjalista psychiatra
Sprawdził pod względem merytorycznym		
Dorota Piędel Przełożona Pielęgniarek	02.05. 2023	p.o. Przełożona Pielęgniarek mgr Dorota Piędel 1302462P
Katarzyna Pasternak – Talarek Kierownik Apteki	15.05. 2023	
Włodzimierz Mazur Zastępca Dyrektora ds. Lecznictwa		
Sprawdził pod względem formalno – prawnym		
Michał Sieroń Radca Prawny	15.05.23	Michał SIEROŃ
Sprawdził pod względem zgodności z wymaganiami normy PN – EN ISO 9001:2015		
Anna Serwecińska Specjalista ds. Jakości	8,5 2023r.	Specjalista ds. Jakości Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie Anna Serwecińska
Zatwierdził		
Tomasz Pawlak Dyrektor Szpitala	15.05.23	DYREKTOR Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie Tomasz Pawlak

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Spis treści:

Spis treści	2
I. Cel	3
II. Przedmiot	3
III. Zakres	3
IV. Definicje	8
V. Przepisy prawne	8
VI. Odpowiedzialność w zakresie Procedury	8
VII. Opis postępowania	8
7.1 Zasady ogólne	8
7.2 Zasady szczegółowe	10
7.3 Rekomendacje	11
IX. Załączniki	8
Załącznik nr 1. Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Procedury	13

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

I. Cel procedury

Celem procedury jest określenie zasad rozkładania i wydawania leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego, co ma służyć poprawie ich stanu psychicznego, redukcji objawów i zachowań objawowych, zapobieganiu nawrotom choroby, poprawie współpracy we własnym leczeniu, poprawie funkcjonowania społecznego i zaradności życiowej, poprawie samooceny, aktywizacji i pomocy w podjęciu aktywności społecznej i zawodowej. Udział w farmakologii nie tylko poprawia funkcjonowanie pacjenta i jego zdrowie, ale też sprzyja treningowi samodzielnego przyjmowania leków, a sama procedura ma za zadanie zminimalizować ryzyko popełnienia błędów przy rozkładaniu leków.

II. Przedmiot procedury

Procedura dotyczy rozkładania i wydawania pacjentom leków doustnych oraz ich zażywania.

III. Zakres procedury

Niniejsza procedura obowiązuje personel medyczny Oddziału Psychiatrycznego Dziennego Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie. Decyzję dotyczącą wdrożenia leków podejmowana jest zawsze indywidualnie w relacji pacjenta z lekarzem psychiatrą, w oparciu o profil kliniczny dolegliwości i z uwzględnieniem subiektywnych potrzeb pacjenta i poziomu jego gotowości do tej formy pomocy. Za realizację zleceń lekarskich odpowiada personel pielęgniarski.

IV. Definicje

Farmakoterapia - to terapia zaburzeń psychicznych z zastosowaniem odpowiednich leków. Może być podstawowym elementem leczenia. W innych przypadkach jest ona bardziej wsparciem dla psychoterapii.

Depresja - ma podwójne znaczenie; oznacza albo sam objaw obniżonego nastroju, czyli patologicznego smutku, albo zespół objawów (depresja w sensie choroby), na który oprócz obniżonego nastroju składają się jeszcze inne objawy.

Dysforia - rodzaj obniżonego, nieprzyjemnego nastroju, któremu towarzyszy poczucie złości, krzywdy, frustracji, rozdrażnienia i żalu.

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Dystymia - chroniczne (nawet przez wiele lat) utrzymywanie się obniżonego nastroju oraz innych objawów depresyjnych, jednak nie osiągające nasilenia oraz liczby objawów spełniających kryteria depresji,

Eutymia - stan prawidłowego, wyrównanego nastroju, związany z dobrostanem pacjenta.

Faza chorobowa - przeciwieństwo remisji, pierwsze, bądź ponowne pojawienie się objawów w zaburzeniu o charakterze nawrotowym; w różnych zaburzeniach fazy mogą mieć różny charakter, np. w zaburzeniach dwubiegunowych mogą wystąpić fazy depresyjne, maniakalne, hipomaniakalne, mieszane.

Fobia - uczucie silnego lęku i dyskomfortu pojawiające się w pewnych konkretnych (stale tych samych) sytuacjach lub w kontakcie z określonymi obiektami, połączone z usilnym unikaniem kontaktu z tymi obiektami lub sytuacjami (np. lęk przed pajakami, węzami, krwią, lęk wysokości, lęk przed wystąpieniami publicznymi,

Hipomania - stan podobny do manii, jednak o znacznie mniejszym nasileniu; różni się od manii brakiem konieczności hospitalizacji, zdolnością do utrzymania codziennego funkcjonowania w różnych sferach życia, krótszym czasem utrzymywania się; może być etapem rozwoju, bądź ustępowania manii

Lęk - stan niepokoju i zagrożenia niezwiązany z żadnym identyfikowalnym bodźcem lub związany z takim bodźcem, ale o nasileniu, które jest nieproporcjonalne do rzeczywistego zagrożenia (np. lęk wysokości); z reguły towarzyszy różnym zaburzeniom psychicznym lub somatycznym; u osób zdrowych występuje w mniejszym nasileniu, okresowo i przejściowo.

Nastrój - dłużej utrzymujący się stan emocjonalny, stanowiący niejako tło dla innych procesów psychicznych. Może być wyrównany, obniżony i podwyższony, przejawiający się nieuzasadnioną radością i euforią.

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Natręctwo - to myśl lub czynność, którą osoba uważa za własną, jednak niechcianą, nieakceptowaną, właśnie natrętną; osoba próbuje się im przeciwstawić, jednak z reguły się to nie udaje lub okupione jest dużym nasileniem lęku.

Mania - oznacza albo sam objaw podwyższonego nastroju, albo zespół objawów, na który oprócz podwyższonego nastroju składają się jeszcze inne objawy, takie jak pobudzenie, brak krytycyzmu w zachowaniu, bezsenność, myśli wyższościowe, pośłannicze, aż do nasilenia urojeń (patrz niżej), skracanie dystansu w kontaktach z innymi, wzmożony popęd seksualny, rozbieganie myśli; stan taki prawie zawsze wymaga hospitalizacji i nie pozwala na normalne funkcjonowanie zawodowe, rodzinne i społeczne; bywa, że potoczne rozumienie manii odpowiada używanemu przez psychiatrów pojęciu urojeń – potoczne określenia tzw. „manii prześladowczej, czy wielkościowej” to w rzeczywistości „urojenia prześladowcze, czy wielkościowe”.

Napęd psychoruchowy - ogólne określenie poziomu energii psychicznej i fizycznej, motywacji do działania, tempa przebiegu procesów psychicznych (myślenia, działania, poruszania się), które wraz z nastrojem stanowią niejako tło dla innych procesów psychicznych.

Nawrót - pojawienie się objawów choroby (kolejnej fazy) po dłuższym okresie pełnej remisji,

Nerwica - ogólne określenie odnoszące się do lżejszych zaburzeń psychicznych, które nie mają charakteru chorób psychicznych, a są zaburzeniami. Dla nerwic charakterystyczne jest występowanie różnorodnych stanów lękowych, mniej nasilonych zaburzeń nastroju, bezsenności, objawów somatycznych, itp.,

Odpowiedź na leczenie - to sytuacja, kiedy po zastosowaniu danego leczenia farmakologicznego doszło do redukcji nasilenia objawów chorobowych co najmniej o 50%. W praktyce klinicznej oznacza to stan, w którym pacjent czuje się już i funkcjonuje wyraźnie lepiej, ale objawy choroby są nadal obecne,

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Omamy (halucynacje) - to poważne zaburzenia dotyczące spostrzegania; osoba chora widzi, słyszy, czuje zapach, dotyk, smak, pomimo braku realnego bodźca na zewnątrz. Dla chorób psychicznych najbardziej charakterystyczne są omamy słuchowe, ale mogą występować omamy z zakresu innych zmysłów, – tj. omamy wzrokowe, węchowe, dotykowe, czy smakowe. Omamy słuchowe najczęściej przyjmują postać głosów (dyskutujących ze sobą, komentujących zachowanie pacjenta, udzielających wskazówek lub ubliżających). Czasem głosy mogą być niezrozumiałe. Niekiedy omamy słuchowe mogą być pojedynczymi dźwiękami, trzaskami, czy świstami. Jeżeli omamy nie są przez pacjenta odbierane jako zjawiska zewnętrzne tylko pacjent ma wrażenie, że wydobywają się z jego własnego ciała (np. głosy rozbrzmiewające i słyszane w głowie), wówczas mówimy o pseudohalucynacjach. Pseudohalucynacje słuchowe są częstym zjawiskiem obserwowanym w schizofrenii oraz psychozach w przebiegu padaczki.

Psychoza - ogólne określenie odnoszące się do poważnych zaburzeń psychicznych, mających charakter chorób, co związane jest z występowaniem bardzo poważnie zaburzonego odbioru rzeczywistości w postaci omamów (halucynacji), czyli widzenia, słyszenia lub odbierania innym zmysłem nieistniejących bodźców, urojeń, czyli zaburzeń myślenia, które charakteryzuje obecność nieprawdziwych treści myślenia, poważnej dezorganizacji zachowania i myślenia, ze współistniejącym chaosem i brakiem celowości oraz brakiem wglądu, czyli poczucia choroby.

Remisja - w przypadku zaburzeń mających tendencję do nawracania (np. zaburzeń dwubiegunowych, schizofrenii czy depresji) jest to stan charakteryzujący się całkowitym ustąpieniem objawów (remisja całkowita/remisja) lub częściowym ustąpieniem objawów (remisja częściowa). Jeżeli ustąpienie objawów chorobowych wiąże się z powrotem do wcześniejszego, przedchorobowego, optymalnego funkcjonowania, to mówimy wówczas o remisji funkcjonalnej. Następująca po chorobie normalizacja w zakresie funkcjonowania społecznego nosi nazwę remisji społecznej.

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Strach - to stan niepokoju i zagrożenia wywołany konkretnym, realnym bodźcem, np. atakiem agresywnego psa.

Urojenia - zaburzenia dotyczące myślenia (jego treści); są to skrajnie fałszywe myśli, osoba chora je wypowiada i jest przekonana o ich prawdziwości pomimo dowodów, czasami oczywistych na ich nieprawdziwość, a czasami wręcz absurdalność; w różnych chorobach występują różne charakterystyczne dla nich urojenia. W zależności od treści wyróżniamy między innymi:

- urojenia prześladowcze – przekonanie chorego, że jest śledzony, podsłuchiwany czy nękaný przez jakąś osobę lub tajne służby czy organizacje. Urojenia takie mogą pojawiać się w różnych chorobach psychicznych,
- urojenia ksobne (odnoszące) – przekonanie chorego, że różne treści i komunikaty w telewizji, radiu, na ulicy itp., odnoszą się konkretnie do niego, są aluzjami do niego lub adresowanymi do jego osoby komunikatami. Urojenia takie często mogą pojawiać się w psychozach – zwłaszcza w schizofrenii,
- urojenia winy, kary, katastrofy – przekonanie chorego, że popełnił niewybaczalne błędy lub wpadł w nieodwracalne i katastrofalne w skutkach tarapaty i czeka go niechybna kara lub zguba. Urojenia takie mogą pojawiać się m.in. w ciężkiej depresji,
- urojenia odstąpienia (wpływu, oddziaływania, owładnięcia) – chorobowe przekonanie pacjenta, że inni słyszą lub znają jego myśli, oraz że jego myśli mogą być wykradane przez inne osoby. Dość typowe dla schizofrenii,
- urojenia wielkościowe – przekonanie chorego o jego wyższości, wyjątkowości i szczególnych właściwościach. Częste w manii.
- urojenia niewierności małżeńskiej i zdrady – pojawiające się czasem u osób uzależnionych od alkoholu,
- urojenia małej wartości (depresyjne) – chorobowe i nieadekwatne zaniżenie oceny własnych cech, wartości, możliwości. Urojenia takie mogą wystąpić w ciężkiej depresji.

Zaostrzenie - pojawienie się objawów choroby (zaostrzenie się objawów, dołączenie nowych objawów) po okresie krótkotrwałej pełnej remisji lub po okresie niepełnej remisji.

Leczenie substytucyjne - polega na zastąpieniu substancji nadużywanej lekiem, który wywołuje podobny efekt farmakologiczny i przez to eliminuje objawy abstynencyjne oraz głód, ale nie posiada właściwości euforyzujących.

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Leczenie awersyjne – ma za zadanie zmniejszenie „głodu alkoholowego czy narkotykowego” oraz wytworzenie wstrętu do tych substancji.

V. Przepisy prawne

1. Ustawa o działalności leczniczej (t.jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 633 z późn. zmian.)
2. Ustawa o zawodzie lekarza i lekarza dentystry (t. jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 1731 z późn. zmian.)
3. Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej (t.jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 2702 z późn. zmian.)
4. Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t. jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 1876 z późn. zmian.)
5. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (t. jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 2123 z późn. zmian.)
6. Ustawa prawo farmaceutyczne (t. jedn. Dz. u. z 2022r. poz. 2301)

VI. Odpowiedzialność w zakresie Procedury

Opracowania merytorycznego, wdrażania, aktualizacji	Zarządzający Oddziałem
Nadzoru stosowania	Zastępca dyrektora ds. Lecznictwa, Przełożona Pielęgniarek, Ordynator / Pielęgniarki/rze Oddziałowe/wi i Koordynujące, Kierownik Apteki
Nadzoru formalno – prawnego	Radca Prawny
Nadzoru spełniania wymogów normy PN-EN ISO 9001:2015	Specjalista ds. Jakości
Stosowania, przestrzegania procedury	Wszyscy Uprawnieni Pracownicy Oddziału Psychiatrycznego Dziennego niezależnie od formy zatrudnienia

VII. Opis postępowania

7.1. ZASADY OGÓLNE:

1. Każdorazowa decyzja terapeutyczna związana z leczeniem farmakologicznym, żywieniowym lub stosowaniem wyrobów medycznych wynika z danych uzyskanych podczas oceny stanu

	<p>Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom</p> <p>Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie</p>	<p>Wydanie 1 Kod: PM/01</p>
	<p>System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie</p>	<p>Obowiązuje od:</p>
		<p>Strona .../14</p>

zdrowia pacjenta przez lekarza. Do historii zdrowia i choroby dołącza się kopie kart informacyjnych z leczenia szpitalnego oraz odpisy lub kopie innej dokumentacji udostępnione przez pacjenta.

2. Świadczeniodawca zapewnia pacjentowi wszystkie produkty lecznicze i wyroby medyczne niezbędne w przebiegu udzielania świadczenia. Niezbędnymi lekami są te, których stosowanie ujęto w dokumentacji medycznej w zakresie:

- Rozpoznania zasadniczego,
- Rozpoznań współtowarzyszących,
- Kontynuacji terapii rozpoczętej w Oddziale Psychiatrycznym Zamkniętym lub innym w ramach jednego pobytu.

3. Leki własne pacjenta wymagają weryfikacji:

- Pochodzenie leku,
- Data ważności,
- Numer serii,
- Jakość opakowania,
- Sposób dotychczasowego przechowywania.

4. Leki własne pacjenta podlegają ordynacji lekarskiej.

5. Pielęgniarki nie wolno wykonywać zleceń lekarskich bez wyraźnego polecenia na piśmie umożliwiającego identyfikację lekarza i pacjenta z wyjątkiem sytuacji nagłych, stanowiących zagrożenie życia pacjenta.

6. Pielęgniarka ma prawo dostępu do informacji istotnych dla realizacji czynności zawodowych oraz związanych zarówno z bezpieczeństwem osobistym pielęgniarki, jak i bezpieczeństwem pacjenta.

7. Pielęgniarka ma obowiązek dokładnego dokumentowania swojej działalności zawodowej i zabezpieczenia dokumentów.

8 Farmakoterapia pacjenta przebywającego w Oddziale Psychiatrycznym Dziennym to proces bezpośrednio wpływający na bezpieczeństwo pacjenta i dotyczy:

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

- a) etapu ordynowania leku przez lekarza (pisemnie w karcie zleceń),
- b) etapu odczytywania zlecenia lekarskiego przez pielęgniarkę,
- c) etapu wydawania na Oddział zamówionych leków przez fachowy personel apteki (czyli techników i magistrów farmacji zgodnie z Prawem Farmaceutycznym),
- d) etapu przygotowywania (do podania) leku dla pacjenta przez pielęgniarkę,
- e) etapu podawania leku pacjentowi przez pielęgniarkę,
- f) etapu przyjmowania leku przez pacjenta

7.2. ZASADY SZCZEGÓLÓWE:

1. Leki dla pacjenta rozkłada w Pokoju Zabiegowym pielęgniarka.
2. Przed rozłożeniem leków pielęgniarka otwiera Indywidualne Karty Zleceń Lekarskich, w których lekarz ma obowiązek wpisać:
  - dane zlecającego/ odstawiającego lek,
  - datę zlecenia/ odstawienia leku,
  - dawkę i formę podania leku,
  - czas podania,
  - drogę podania.
 Następnie przygotowuje wózek na leki, jednorazowe kieliszki i przegotowaną wodę.
3. Pielęgniarka rozkłada leki dla pacjentów według zleconych tzw. godzin ich podania.
4. Pielęgniarka odczytuje z Indywidualnej Karty Zleceń Lekarskich nazwę i dawkę leku, wyjmuje opakowanie z lekiem z szafki, sprawdza jego termin ważności, zgodność nazwy i dawki ze zleceniem w Indywidualnej Karcie Zleceń Lekarskich, wkłada odpowiednią dawkę leku do kieliszka, odkłada opakowanie leku do szafki i podpisuje wykonanie zlecenia w indywidualnej karcie zleceń lekarskich.
5. Rozchód leków psychotropowych z grupy III – P i IV-P wpisuje się do Książki Kontroli (z grupy benzodiazepin wpisuje się do odpowiednich zeszytów) z uwzględnieniem nazwiska lekarza zlecającego, nazwiska pacjenta, daty rozchodu, dawki leku i stanu leku w oddziale po każdorazowym jego użyciu.
6. Po włożeniu do kieliszka wszystkich leków na określoną godzinę pielęgniarka kładzie

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

kieliszek z lekami na wózku w odpowiednim miejscu oznaczonym nazwiskiem i imieniem pacjenta.

7. Leki przygotowane do podania (strzykawki z lekiem, płyny do kroplówek) powinny być oznakowane w sposób jednolity i minimalizujący możliwość pomyłek i zawierać: nazwę leku, dawkę, informację dla kogo dany lek jest przeznaczony
8. Po rozłożeniu wszystkich leków dla wszystkich pacjentów pielęgniarka porządkuje miejsce pracy, odkłada zeszyty na miejsce, wyrzuca puste opakowania, a przeterminowane - zgodnie z procedurą apteczną.
9. O określonej godzinie pielęgniarka prosi pacjentów o zgłoszenie się do pokoju zabiegowego po leki.
10. Przed podaniem leków pielęgniarka upewnia się, że podaje leki właściwemu pacjentowi.
11. W pokoju zabiegowym pacjenci zażywają leki zlecone na godzinę 8.00, popijając je własną wodą butelkowaną. Jeżeli pacjent nie dysponuje własną wodą do popicia leków, pielęgniarka podaje mu przegotowaną wodę.
12. Codziennie po zakończeniu zajęć terapeutycznych w oddziale pacjenci otrzymują od pielęgniarki pozostałe leki zlecone na ten dzień, a jeżeli kolejny dzień lub dni są wolne od zajęć w oddziale, to pacjenci otrzymują także leki zlecone na te dni. Leki te pacjenci zażywają w domu zgodnie ze schematem dawkowania podanym im przez pielęgniarkę w formie pisemnej.

7.3. REKOMENDACJE RZECZNIKA PRAW PACJENTA

1. Lek aby był skuteczny i bezpieczny powinien charakteryzować się odpowiednią jakością i aplikacyjnym komfortem terapeutycznym. Nadanie substancji leczniczej odpowiedniej postaci leku nie jest działaniem przypadkowym, gdyż ma na celu optymalizację działania farmakologicznego.
2. Niedopuszczalne jest samowolne rozpuszczanie leku zamkniętego w odpowiedniej postaci leku i podanie go w tej formie pacjentom.

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Są postaci leku, które mogą być rozpuszczone np. Zolafren SWIFT, tabletki rozpadające się w jamie ustnej, ale zgodnie z kartą Charakterystyki Produktu Leczniczego mogą być rozpuszczone w wodzie. Personel pielęgniarski powinien kierować się zapisami CHPL.

3. Osiągnięcie celu terapeutycznego (skuteczność i bezpieczeństwo) zależy od całości procesów farmakokinetycznych jakim substancja lecznicza ulega w ustroju od momentu przyjęcia przez pacjenta do momentu wydalenia jej z organizmu w postaci zmetabolizowanej lub nie zmienionej, a zatem uzyskanie tego celu możliwe jest wyłącznie poprzez zastosowanie właściwej postaci leku jako układu dostarczającego substancję leczniczą do odpowiedniego, specyficznego miejsca receptowego, gdzie poprzez zaprojektowany czas substancja lecznicza wykaże swoją aktywność farmakologiczną.

4. Nie rekomenduje się więc rozpuszczania leków ingerując tym samym w procesy uwalniania i kinetykę procesów wchłaniania, co może powodować zaburzenia w zakresie stężeń, w tym nieterapeutycznych, toksycznych oraz intensyfikować działania niepożądane.

5. Pacjent przyjęty za swoją świadomą zgodą jest osobą współuczestniczącą w decyzji co formy przyjmowanego leku.

6. Jako, że farmakoterapia jest elementem terapii, za którą odpowiada lekarz, ma możliwość zaznaczenia, by pielęgniarka podając leki kontrolowała przyjęcie leku.

7. Lekarz jest zobowiązany do poinformowania pacjenta o rozpoczęciu terapii i formie podawania leku. Mając dodatkowo zlecenia w karcie zleceń pielęgniarka jest zobowiązana by lek był przyjęty w jej obecności. Jeśli pacjent odmawia lub symuluje połykanie leku, pielęgniarka powinna zgłosić to lekarzowi, jako osobie odpowiedzialnej za proces terapii.

8. Na podstawie Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ilekroć przepisy tej ustawie stanowią o zgodzie, oznacza to swobodnie wyrażoną zgodę osoby z zaburzeniami psychicznymi, która niezależnie od stanu jej zdrowia psychicznego – jest rzeczywiście zdolna do zrozumienia przekazywanej w sposób przystępny informacji o celu przyjęcia na oddział, jej stanie zdrowia, proponowanych czynnościach diagnostycznych i leczniczych i dających się przewidzieć skutkach tych działań lub ich zaniechania.

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

9. W polskim prawie medycznym żadnego świadczenia czy też interwencji medycznej nie można narzucić bez zgody pacjenta. Pacjent ma prawo do udzielania zgody na każde świadczenie w stosunku do swojej osoby bądź odmowy jej udzielenia. Wyjątkowo lekarz może działać bez zgody zgodnie z artykułem 33 i 34 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U z 2018 poz. 617) bądź nawet stosować przymus leczenia lub inne zabiegi medyczne w sytuacjach przewidzianych przez prawo do ochrony osób niepoczytalnych ze względu na wiek, stan psychiczny oraz dla ochrony zdrowia publicznego (kwarantanna, szczepienia ochronne, przymusowa hospitalizacja, przymusowe badania, zastosowanie przymusu bezpośredniego w postaci unieruchomienia lub izolacji).

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Załącznik nr 1 Oświadczenie - cz 1

Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią procedury – strona 1

Oświadczam, że zapoznałem/am się z treścią Procedury Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie, zobowiązuje się do jej wykonywania oraz ponoszę odpowiedzialność za konsekwencje, wynikające z odstępstw od procedury.

Komórka organizacyjna: .....

Lp.	Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				

	Procedura Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie	Wydanie 1 Kod: PM/01
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od:
		Strona .../14

Załącznik nr 1 Oświadczenie - cz 2

Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią procedury – strona 2

Oświadczam, że zapoznałem/am się z treścią Procedury Rozkładania i Wydawania Leków Pacjentom Oddziału Psychiatrycznego Dziennego w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie, zobowiązuje się do jej wykonywania oraz ponoszę odpowiedzialność za konsekwencje, wynikające z odstępstw od procedury.

Komórka organizacyjna: .....

Lp.	Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				